

Ne ajută conceptele inovative care pătrund, câteodată, accidental în viața noastră profesională.

Referințe bibliografice:

GODIN, Seth. Asta înseamnă marketing: nu poți să fii văzut, până când nu înveți să vezi. Trad. din engl. de Rodica CHIFU. București: Publica, 2019. 268 p. ISBN 978-606-722-549-9.

TRÂNCĂ, Sorin. 99 de chestii pe care aș fi vrut să le știu când am intrat în publicitate. București: Publica, 2014. 234 p. ISBN 978-606-722-019-8.

HEATH, Chip, HEATH Dan. Idei cu lipici: De ce unele idei supraviețuiesc, iar altele pier. Trad. de Dana DOBRE. București: ACT și Politon, 2018. 348 p. ISBN 978-606-913-397-2.

PROVOCAREA VERII – PROIECT DE ANVERGURĂ

Întotdeauna, cele mai îndrăgite lucruri, produse, proiecte au fost concepute pe baza intuiției, la nimereală și din fanatismul profesional al unor oameni. Adică, lucrurile autentice vin rareori de la omul cu poziție, cu post ierarhic; nu vin din ședințe; nu vin din respectarea sau aplicarea legilor; nu vin din aplicarea standardelor (ele uniformizează, ne transformă în turmă fără suflet și chip); nu vin din indicatori de performanță... Cele pe care le fac bibliotecarii, vin din pasiune, perseverență, talent, empatie, creativitate, din încredere..., din convingerea că biblioteca are o contribuție la dezvoltarea comunității, din responsabilitatea pentru angajamentul colectiv de a realiza scopul anului BM – să provocăm Chișinăul cu oportunități

de dezvoltare... Fiecare dintre noi facem lucruri ieșite-din-comun, originale, inovative, permanent căutând să surprindem, să transformăm biblioteca într-un mediu care mustește de lucruri / evenimente / animație.

Noi, bibliotecarii, lucrăm dedicat, loial, cinstit, realist, înțelept, calitativ. În rutina de zi cu zi oferim câte ceva emoțional, ceva volatil, ceva spontan sau imaginativ. Dar niciodată nu le-am oferit pe toate la pachet. Aceasta este partea dificilă, complexă a programului *Provocarea verii*. Autorii conceptului au sesizat acest aspect din faza de proiectare dar au mizat pe distribuirea inteligentă a realizării Agenției. *Provocarea verii* nu s-a proiectat pe responsabilitatea unei singure persoane,

ci pe conceptul „Provocarea verii – responsabilitatea fiecărui bibliotecar; contribuția fiecărui bibliotecar, fiecărui membru al bibliotecii (inclusiv „cleaning lady” – este nevoie și de munca lor aici!).

Toate succesele din lume, toate lucrurile WOW (UAU)! se datorează eforturilor determinate ale oamenilor din categoria UAU. Ceea ce se întâmplă, se produce la *Provocarea verii* este UAU; cei care asigură vivacitate și suflet *Provocării* sunteți dvs., bibliotecarii noștri UAU!, pentru că oameni ca dvs. lasă o impresie UAU.

Da, și oamenii UAU din când în când se poticnesc, obolesc, intră în pană de idei, de curaj, de dorință, dar astea-s temporare, trecătoare. Câteodată, Steve Jobs câștiga. Altă dată pierdea. Însă niciodată

din lipsa perseverenței, determinării sau a imaginației. „Fiecare produs, orice produs, spunea Jobs, poate fi minunat, de fapt, „nefiresc de minunat. Cerința nr. 1: necesită oameni minunați (interesanți)”. Noi, bibliotecarii BM, sunteți minunați!

Toate bibliotecile, mari sau mici, sunt piese de rezistență ale *Provocării verii* cu aceeași valoare. Biblioteca V. Bielinski, Codru, N. Titulescu sau „A. Donici”, „L. Ukrainka” (toate foarte active!) nu pot concura cu „Transilvania”, „M. Lomonosov”, CAIE, „I. Mangher”. Nici nu se poate compara, dar lipsa lor din peisaj am simți-o, ne-ar amări..., iar harta contribuției distribuite a echipei Hasdeu la provocare ar avea pete albe. Fiecare bibliotecă face cât poate – în funcție de mărime, specific, oameni, și locație (important!), și asta-i stipulat în Ghid. Câte odată mă mir că biblioteci foarte mici fac lucruri frumoase, interesante, cu dedicarea și convingerea că au o contribuție care contează. Chiar contează!

Inițial am zis că nu voi lăuda pe nimeni din frica să nu omit pe cineva și apoi reacțiile să curgă lanț. Dar îmi fac curaj și îmi asum riscul, cu toate consecințele, de a face o trecere în revistă de ce și cine îmi place:

Perseverența de a căuta noul, ineditul și de a diferenția fiecare zi prin ceva, de a nu scăpa din vedere specificul polonez,

prin metode și tehnici de care nici n-am auzit, al Bibliotecii „Adam Mickiewicz” (Oxana Andreev, Doina Vicol);

Zbuciumul și născocelile, adevărat ieșite din comun, prin abundența aplicațiilor învățate, care de fapt îi conferă un specific – aplicațiile ca punct forte, dar și atenția permanentă de a nu rămâne cumva în urma colegilor, a Bibliotecii N. Titulescu (Aliona Nosatii, Diana Ilieș);

Insistența de a face față, prin activități originale, cu specific, amestecată cu un sentiment de supraîncărcare, cu comentariile și cu calitatea de susținător al colegilor, prin distribuiri și atitudine, a Bibliotecii „T. Arghezi” (Anastasia Moldovanu);

Provocarea Bibliotecii „Ștefan cel Mare” prin programul și prezența cumpătată, câteodată deraiată de la agendă, dar totdeauna inedit, creativ, în beneficiul programului, grupului, aceasta chiar conferindu-i un șarm distinct (Lilia Gamarța, Lilia Beșan, Lilia Canțîr, Natalia Sofroni);

Programul creativ, inovativ (marca lor recunoscută) a Bibliotecii „Transilvania”, care decurge cu o intensitate și o consistență surprinzătoare, cu o viteză de 200 km+ dar aparent cu o prezență calmă zi de zi cu lucruri serioase în abordări haioase (tot un punct distinct) (Ludmila Capița, Mila Șeremet, Tatiana Dontu, Stela Russu & company);

Ceea ce se întâmplă la „Târgoviște” – program gândit la detaliu, mulțimea, zvăpăiala, tronul lecturii din fruntea programului, coloristica, spațiul prezent în scenariu și prestația calitativă a activităților (Liliana Juc, Marta Moiseev);

Provocarea „Mangher” prin seriozitatea programului și umoristica textelor însoțitoare a postărilor cu mesaje pozitive, haioase conferă *Provocării verii* o amprentă aparte și descrețește frunțile celor oboșiți (Anna Bațmanova, Angela Borș & company).

Programul (iarăși, aparent) calm, cu metodicitate, consecvență, calitate și ritm

propriu, cu voie bună și experimente de care se miră public că le reușesc, a Bibliotecii „Alba Iulia”! (Aurelia Tincu, Valentină Chelis, Maria Buză). Și dacă suntem la Buiucani, e și *Provocarea Bielinski*, care-mi place prin tenacitatea de a utiliza toate materialele (nu atât de bogate, dar folosite cu iscusință!), toate resursele interne și externe perseverând în a fi prezentă, a fi parte (Alina Bălănescu); Programul Bibliotecii „L. Ukrainka”, care merge insistent, dezvoltând noi și noi surprize prin Quest-uri, (Ludmila Barbă), creându-și „meniul casei” cum l-au numit cei din grupul *Inovație* la Colocvii BM, 2019. La începuturi, la primul grup, îmi plăcuse ideea Bibliotecii „O. Ghiбу”, dar pe care nu au mai dezvoltat-o și în circuitul 2. Mai e timp să se orienteze;

Programul „Ovidius”, îmbrăcat în Micul Prinț, m-a impresionat, unicul personalizat, primul grup mi s-a părut de nota 10 perfect, din toate privințele – conținut, metode, desfășurare, stare SF, de călătorie, descoperire (Liuba Ciobanu, Lilia Don-Cio-

banu, Ana Ostașevschi, Viorica Moraru, Natalia Cojoharenco);

Provocarea „Târgu-Mureș” cu specificul său creativ și inovator prin prezența tehnologiilor (roboților), dar și a celorlalte componente ale *Provocării* cu caracteristica unui program bine calculat și dozat (Stela Tymofti, Maria Burcovschi, Ludmila Stoianov, Ioana Țurcanu, Galina Tartacovschi);

Îmi place cum evoluează Biblioteca „A. Donici” – început timid, iar acum, la sfârșit de grup, este foarte activă!; M-a bucurat alinierea BPD, e încă în căutare și definitivare a specificului prezenței; la fel „H. Botev”, încă tatonează forma de acceptare a *Provocării* dar cu o îndârjire specifică de învingător; Mizam, la fel, la o *Provocare* creativă la Biblioteca M. Drăgan, cu talentele ei, cred că se va orienta cumva să fie alături...;

Provocarea Bibliotecii „Liviu Rebreanu” m-a impresionat prin vivacitate, originalitate, diversitate (subiecte, metode, forme), dedicație, creativitate (jocuri, ateliere) și prezența masivă pe rețele, putem spune că și-au creat marcă distinctă – „Rebreanu” (Lina Iftodi, Angela Zelinschi, Diana Drozdovschi, Valentina Botea Tira), prin diversitate, creativitate, promovare incendeniară (încercarea tuturor metodelor), prin

atragera voluntarilor, prin punerea lor în valoare.

Provocarea CAIE, în specificul și marca CAIE, mi-a plăcut prin adaptarea programului la prioritățile instituției cu toate cele noi și provocative activități pe care le oferă tehnologia (Elena Dabija, Olesia Bobotrân, Vera Sîrbu);

Mi-a plăcut contribuția Bibliotecii „Maramureș” prin conținut, mai ales primul grup, diversitatea subiectelor, metodelor, iar jongleria m-a fascinat, prezența foarte activă pe rețele, voluntari deosebiți, bibliotecă deosebită (Elena Sinița);

Îmi place *Provocarea* Traian – prin conținut, metode, prezență, efortul lor de a ține pe linie dreaptă prezența la program.

„Lomonosov” m-a uimit cu primul grup, apoi am sesizat consecvența și predilecția pentru metode constante și în al doilea grup, tendința de a implica voluntari, caracterul viu al activităților, alternarea reușită a metodelor de învățare cu jocul în aer liber (Margarita Scelcikova; Natalia Ciorbă); Biblioteca Codru îmi place prin dârzenie, prin spiritul de echipă demonstrat, prin efort triplu față de alte biblioteci de a fi și a rămâne pe Harta *Provocării* și de a se vedea contribuțiile creative, diverse (Ludmila Dogotari).

Îmi place organizarea și conținutul, felul desfășurării, metodele inedite, starea, voluntarii, schimbarea permanentă a facilitatorilor la Biblioteca Centrală (Maria Pilchin, Nadejda Mășcăuțanu-Modval). Voi aveți angajat un poet? Dacă nu, căutați unul!

Un erou al *Provocării verii* a fost Liliana Manoilova, care și-a creat chiar de la început modelul ei de provocare ce a plăcut copiilor, părinților și mie; i-a conferit un ritm vibrant, și-l făcea tot mai interesant, iar când a simțit că obosește, și-a găsit voluntari; apoi a continuat, în stilul ei, Angela Vintilă, la fel vibrant și prodigios.

1 Iunie	14 Iunie	18 Iunie	20 Iunie	21 Iunie
17.06.19 Clasele despre pești Descoperiți: Toți despre pești Autorul de conopie. Devenim lumea subterană!	18.06.19 Clasele despre plante Iam Descoperiți: Prețurile perisabilă, Să cunoaștem plantele noastre. Creațiți! Cum se face un etichetă!	19.06.19 Clasele Micii Europene Descoperiți: Soarele lastră Soarelui, Fotografie, Gama Aplicati pe tableți: Tăieți sunet!	20.06.19 Clasele despre lucr voastre interactivă STEM Experimente tehnice cu magnet Aplicati pe tableți!	21.06.19 Descoperim Căpșorul Test: Căpșorul Căpșorul? Aplicati pe tableți: Căpșorul nostru!
24.06.19 Clasele despre carnat STEM Experimente magice cu color Aplicati pe tableți	25.06.19 Clasele despre teatru Descoperiți: Personalități ale teatrului românesc Exerciții de dialog și păstrare!	26.06.19 Clasele Micii Europene Descoperiți: Simbol European Germania, Polonia, Cehia Aplicati pe tableți: Tăieți Europene	27.06.19 Clasele, creațiți Măști Test: Deșeurile noastre de la școală Aplicati pe tableți: Jocuri de logică!	28.06.19 Descoperim Căpșorul Test: Căpșorul Căpșorul? Aplicati pe tableți: Căpșorul nostru!

Dintre secții menționez prezența și contribuția foarte bună la *Provocarea* a CNEPB cu lucruri serioase: ca Cuvântul zilei, ca Labirinturi-provocări, ca Instruiri care se referă la inteligența multiplă și cu provocările literare și năbădăniile lor copilărești dar creative... (Maria Gonța, Elena Cebotari, Eugenia Filip).

Cu toate cele ce impresionează, ce creionează o imagine de ansamblu de încântare a *Provocării* – așa se vede pe rețele, așa se confirmă prin testimoniale și feedback, fiecare dintre noi, inclusiv subsemnata, am avut o plafonare, o deziluzie, o insatisfacție, o răbufnire. Dar învățăm multe din toate acestea: că ne-am aruncat în vâltoare fără să facem un studiu de fezabilitate, fără a testa încărcătura și efortul, fără simularea unei zile și fotografierea zilei pentru a calcula timpul, inclusiv cel de pregătire pentru a doua zi, fără a avea asigurate toate cele necesare și multe altele.

Alt aspect – trebuiau mai multe instruirii înainte de lansare. Complexitatea și multitasking-ul (a face mai multe lucruri odată și a trece repede de la o sarcină la altă de diferită complexitate) ne dă de hac. Până la *Provocarea* la noi lucrurile se făceau separat: lectură, servicii, teatru, cenaclu, poveste, lansare etc. La *Provocarea* vin toate, împreună și la pachet.

În cadru programului *Provocarea verii* se cere de la bibliotecar să fie priceput la logică; priceput la cuvinte, priceput la imagini, priceput la muzică, priceput la limbaj corporal, priceput la oameni, priceput în raport cu sine – sunt abilități pe care nu fiecare le are în măsura în care le solicită *Provocarea*. Bibliotecarul astăzi trebuie să posede inteligențe multiple, adăugând la cele de mai sus și inteligența spațială și interpersonală. Sunt necesare, neprețuite, dar problema e că majoritatea proceselor noastre profesionale se concentrează doar pe una din cele șapte... cea logică.

Meditând asupra crăpăturilor din zidul *Provocării*, mi-am amintit de angajamentul luat de echipa noastră la „Ziua talenteilor” (a fost odată și așa zi): Suntem angajați pentru atitudine, pregătiți pentru excelență! Și în acest context amintesc Legile lui Peter Carbonera:

1. Ceea ce știm se poate schimba, ceea ce suntem, niciodată.
2. Nu putem găsi ceva ce nici măcar nu căutăm.
3. Cea mai bună modalitate de a-i evalua pe oameni este să-i vedem în acțiune.
4. Nu putem ajuta oameni care nici măcar nu solicită ajutorul.

Postările critico-sarcastico-umoristice, ale colegelor noastre, m-au ajutat să iden-

tific punctele vulnerabile ale *Provocării verii* ca un concept, dar le-am văzut și ca un strigăt de ajutor. O mare parte de vină o poartă *Experiența* de care nu ne putem debarasa (cunoștințele, metodele, tiparele vechi, înrădăcinate și se referă la noi la toți – „de la vlădică la opincă”). Are experiența rolul ei însă, la fel și – din ce în ce mai mult – pe tron se cațără cu tupeu încântătoarea naivitate, asta trebuie să înțelegem. Adică să ne intereseze ce ne aduce ceva mai sclipitor, mai captivant, mai talentat dacă vrem să ne diferențiem, dacă vrem să ne facem atractivi. Azi oamenii preferă să trăiască cu eleganță și să facă ceva cu eleganță. Avem cu toții de învățat.

Hai să muncim cu eleganță. Să uităm un timp de logică – o trimitem în vacanță... Să facem ceva inovativ cu eleganță.

Și să creăm cu eleganță lucruri extraordinare în acest megaprogram estival *Provocarea verii*.

Sunt de acord cu [Liliana Juc](#) că e prea de tot (referitor la ultima postare), dar sunt de acord și cu Carbonera: *Cea mai bună modalitate de a evalua oamenii este să-i urmărim în acțiune*. Asta am făcut pe parcursul a patru săptămâni. De aici concluziile pe care le-am scris. Suntem ceea ce facem... Așa că cel mai bine ar fi să ne concentrăm pe „a face” cu imaginație pe cât posibil, să facem *Provocarea* memorabilă pentru chișinăuieni.

*Cu respect și admirație, Lidia KULIKOVSKI,
Zahara de Los Atunes,
district Cadiz, Spania,
28.06 2019: 14.42*